

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 16

DOM
 2013-02-25
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 3483-13

KONKURRENSVERKET	
2013 02 25	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Reomti Bygg AB, 556459-5261
 Hammarby allé 91
 120 63 Stockholm

MOTPART

Stockholms Hamn AB, 556008-1647
 Box 27314
 102 54 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och post-tjänster

---

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 326253

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

YRKANDEN M.M.

Stockholms Hamn AB (Hamnen) genomför en förenklad upphandling av "Utförandeentreprenad, Bygg, Magasin 6, Föremålslokal 1, Frihamnen". I tilldelningsbeslut den 8 februari 2013 angavs att Reomti Bygg AB (Reomti eller bolaget) inte kvalificerat sig till utvärdering eftersom bolagets anbud inte är komplett ifyllt. I bilaga till beslutet förklaras att anledningen är att Reomti i sitt anbud har infogat kostnad för arbetsledning och arbetsledning öt i timarvodet för byggnadsarbetare och i procentpåslaget, vilket medför att det saknas möjlighet att göra relevanta jämförelser mellan anbuden.

Reomti ansöker om överprövning och yrkar att rättelse ska göras på så sätt att bolagets anbud ska beaktas i utvärderingen. Grunden är att Hamnen har handlat i strid med lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (2007:1092, LUF) genom att diskvalificera bolagets anbud och bolaget har därför lidit skada.

Bolaget har ett procentpåslag för eventuella tilläggsarbeten om 10 procent. De kostnader som Reomti har för arbetsledning täcks av detta procentpåslag. Bolagets pris för kategori arbetsledning och arbetsledning öt är noll kronor vilket har angetts i anbudet. Reomti har följt utvärderingsmodellen i förfrågningsunderlaget och har därmed lämnat ett fullständigt anbud. Bolagets totalpris för utvärdering är korrekt angett i sammanställningen och utgör det lägsta totalpriset.

Hamnen bestrider bifall till ansökan och uppger bl.a. följande. Hamnen har agerat i enlighet med lagen och Reomti har inte lidit skada. Reomtis påstående om att procentpåslaget täcker kostnaden för arbetsledning är felaktigt. Kostnaden för arbetsledning ska anges separat från procentpåslaget. Procentpåslaget utgör ett entreprenörarvode. Detta är två helt olika saker. Även om Reomtis tolkning av AB 04 [Allmänna bestämmelser för bygg-

nads-, anläggnings- och installationsentreprenader; förvaltningsrättens anmärkning] skulle vara riktig så har Hamnen begärt separat redovisning av belopp för arbetsledning och arbetsledning öt och procentpåslag. Reonti har hur som helst varit skyldigt att följa de administrativa föreskrifternas instruktion och därför ange arbetsledningskostnader dels separat, dels i procentpåslaget. AB 04 är dispositivt varför Hamnens egna instruktioner alltid går före. De av Hamnen begärda uppgifterna skulle redovisas separat och specifikt eftersom jämförelsetalsmodellen är utformad så att hänsyn tas till både ett visst antal hypotetiska arbetstimmar för varje kategori av arbetande personal och procentpåslag enligt 6 kap. 9 § 8a AB 04.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap 24 § LUF).

Om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LUF och det har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap 6 § LUF).

Enligt förfrågningsunderlaget utgår ersättning till fast pris utan indexreglering. Vad anbudet ska innehålla anges under 13 punkter. Under punkten 1 ska anbudssumman för entreprenaden anges, under punkten 2 timarvode för tillkommande och avgående arbeten för sju kategorier bl.a. arbetsledning och arbetsledning öt. Under punkten 3 ska procentpåslag för eventuella tilläggsarbeten enligt 6 kap. 9 § 8a AB 04 anges. Det anges att anbudsgivare ska svara på samtliga punkter 1-13. När det gäller

värderingsgrunder vid prövning av anbud anges att anbud med lägsta totalpris kommer att antas. En beskrivning lämnas för hur summan av uppskattade tilläggsarbeten samt procentpåslag kommer att beräknas för att tillsammans med anbudssumman ge totalpriset. För de sju kategorierna där timpris ska lämnas anges ett antal timmar som priset ska multipliceras med och för procentpåslag anges 100 000.

Hamnen har begärt ett förtydligande av Reomti med anledning av att bolaget inte fakturerar någon kostnad för arbetsledning och arbetsledning öt. Bolaget har svarat att kostnaden för arbetsledning, enligt förfrågningsunderlaget, ska ingå i procentpåslaget och därför är bolagets timarvode för tillkommande och avgående arbeten för arbetsledning noll kronor.

Enligt förvaltningsrättens bedömning är förfrågningsunderlaget klart och tydligt utformat när det gäller anbudets form och innehåll liksom vilka värderingsgrunder som är avgörande vid prövning av anbuderna. Den uppskattade volymen för arbetsledning som det ska lämnas timpris på är 100 timmar och motsvarande volym för arbetsledning öt är 50 timmar. De sex utvärderade anbudsgivarna har samtliga svarat på det sätt som Hamnen har förutsatt enligt förfrågningsunderlaget. Lämnade timpriser ligger mellan 385 - 770 kronor.

Att, som Reomti gjort, ange noll kronor som timpris för arbetsledning och arbetsledning öt, får betraktas som ett svar på respektive punkt. Svaret kan däremot inte anses anpassat till utvärderingsmodellen enligt vilken avsikten är att utvärdera separat redovisning av belopp för arbetsledning och arbetsledning öt samt procentpåslag enligt AB 04. Förvaltningsrätten finner att de argument som Reomti har angett som skäl för sin ansökan om överprövning inte ger vid handen att Hamnen i upphandlingen har agerat i strid med förfrågningsunderlaget eller LUF när bolagets anbud har

förkastats och därmed inte utvärderats. Det finns därför inte skäl att ingripa mot upphandlingen med stöd av LUF.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Kirsi Laakso Utvik
Rådman

Kerstin Sandin har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU